

In Memoriam
Prof. Dr Lukas Tinbergen
(1915—1955)

Het is moeilijk te schatten wat de Nederlandse wetenschappelijke wereld op 1 september 1955 in Prof. Dr Lukas TINBERGEN heeft verloren. Het is evenmin nauwelijks te beseffen wat dit plotselinge verlies van een van de markantste figuren in de samenleving van Nederlandse biologen en ornithologen voor de toekomst betekent. Het is hier niet de plaats en het zou ook ongewenst zijn aan de beide uitstekende levens- en karakterbeschrijvingen van Luuk TINBERGEN door H. N. KLUYVER (Vakblad voor Biologen 35, Nov. 1955, p. 169—172) en J. VERWEY (Ardea 43, 1955 (1956), p. 293—308, pl. XII) nog een gebrekkige derde toe te voegen. Woorden van grote waardering voor Luuk's werk en van diepe deelneming met het achtergebleven gezin zouden echter in dit tijdschrift niet achterwege mogen blijven. Daarom voldoe ik gaarne aan het verzoek van de redactie hier heel enkele persoonlijke gedachten over het leven en werken van Luuk TINBERGEN neer te schrijven.

Nauwgezetheid en volharding zijn, zoals KLUYVER en VERWEY terecht hebben opgemerkt, kenmerkende eigenschappen van Luuk geweest. In al zijn vele werken (in een bibliographie samengevat in Ardea 43, p. 306—308) ademt dezelfde geest van volharding en doorzettingsvermogen in waarneming en onderzoek en van strikte analyse. Het heeft bij mij altijd de indruk gewekt, alsof Luuk door middel van rechtstreekse analytische methoden een zo zuiver objectief mogelijke wetenschap wilde bereiken. Aan een op de analyse volgende synthese kwam hij welbewust eerst toe in zijn latere publicaties over de samenhang tussen prooidieren en predatoren in een bosgemeenschap. Dat niettemin vele van zijn geschriften — met name de populaire — van een groter synthetiserend vermogen en een warme liefde voor de natuur blijken geven, dan Luuk zelf ooit (althans mij) heeft willen erkennen, kan ons slechts verheugen en moet er aanmerkelijk toe bijdragen nog dieper bewondering te hebben voor Luuk's prestaties. Hoewel Luuk zelf veelal het onpersoonlijke in de wetenschap scheen te hebben willen zoeken, vinden wij in de wijze van presenteren van de stof en in de keuze en de aard van de — vaak van goede humor getuigende — illustraties, juist overal zijn sprankelende persoonlijkheid terug. Deze zal stellig nog vele jaren zijn stimulerende invloed op de werkwijze van vooral de jongere generaties van Nederlandse biologen en ornithologen blijven uitoefenen. Daarmee zal de nagedachtenis van Luuk TINBERGEN het best zijn geëerd.

K. H. Voous.